

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/2229 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Δεκεμβρίου 2020

για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 445/2014/ΕΕ για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 167 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι στόχοι της δράσης της Ένωσης με τίτλο «Πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης» («η δράση») είναι, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, να διασφαλιστεί και να προωθηθεί η πολυμορφία των πολιτισμών στην Ευρώπη και να επισημανθούν τα κοινά στοιχεία τους, καθώς και να τονωθεί το αίσθημα των πολιτών ότι ανήκουν σε έναν κοινό πολιτισμικό χώρο, να ενταθεί η συμβολή του πολιτισμού στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των πόλεων, να ενισχυθεί το εύρος, η πολυμορφία και η ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτιστικής προσφοράς στις πόλεις, μεταξύ άλλων, μέσω της διακρατικής συνεργασίας, να διευρυνθεί η πρόσβαση και η συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες, να ενισχυθούν οι δυνατότητες του πολιτιστικού τομέα και οι δεσμοί του με άλλους τομείς, καθώς και να αναβαθμιστεί η διεθνής εικόνα των πόλεων μέσω του πολιτισμού.
- (2) Για την επίτευξη των στόχων της δράσης προϋποτίθενται στοιχεία όπως η κινητικότητα, ο τουρισμός, η διοργάνωση εκδηλώσεων και η συμμετοχή των πολιτών, η υλοποίηση των οποίων είναι εξαιρετικά δύσκολη, αν όχι σχεδόν αδύνατη, στον καιρό της πανδημίας COVID-19.
- (3) Ως άμεση συνέπεια των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας που λαμβάνονται σε όλη την Ευρώπη, οι πολιτιστικοί χώροι έχουν κλείσει και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις έχουν ακυρωθεί ή αναβληθεί επ' αόριστον. Τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή σχέδια πολιτιστικής συνεργασίας έχουν επιβραδυνθεί σε σοβαρό βαθμό, καθώς η διέλευση των συνόρων είναι περιορισμένη. Τέλος, λόγω της ταχείας μείωσης των εσόδων και των αναδυόμενων αναγκών που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν αυξημένες δημοσιονομικές πιέσεις. Προς το παρόν, η εξασφάλιση χορηγιών από ιδιωτικούς φορείς για τον πολιτισμό καθίσταται επίσης πιο δύσκολη, καθώς δεν διοργανώνονται δημόσιες εκδηλώσεις, ώστε να επιχορηγηθούν ή επειδή οι εταιρείες δίνουν προτεραιότητα σε δραστηριότητες χορηγίας σε σχέση με τη δημόσια υγεία.
- (4) Οι πόλεις οι οποίες επί του παρόντος φέρουν ή θα φέρουν τον τίτλο «Πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης» («ο τίτλος») επηρεάζονται σε διάφορους βαθμούς, κυρίως ανάλογα με το έτος για το οποίο φέρουν τον τίτλο. Φαίνεται ότι ο αντίκτυπος είναι εντονότερος στις δύο πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 και στις τρεις πόλεις που προετοιμάζονται να φέρουν τον τίτλο το 2021, αν και παραμένει απροσδιόριστος ο μελλοντικός αντίκτυπος στις πόλεις που θα φέρουν τον τίτλο στη συνέχεια.
- (5) Αμφότερες οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 αναγκάστηκαν να αναβάλουν ή να ακυρώσουν τις εκδηλώσεις από τον Μάρτιο του 2020 χωρίς να είναι καθόλου σαφές πότε ή ακόμη και αν η κατάσταση θα επανέλθει στην κανονικότητα, ταυτόχρονα δε επιβαρύνθηκαν με το κόστος αυτών των εκδηλώσεων. Στην πράξη, οι πόλεις αυτές δεν μπορούν να υλοποιήσουν πλήρως τα πολιτιστικά τους προγράμματα για το 2021 και δεν αποκομίζουν όφελος από την τεράστια επένδυση σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που έχουν πραγματοποιήσει.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2020.

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ (ΕΕ L 132 της 3.5.2014, σ. 1).

- (6) Στην περίπτωση των τριών πόλεων που θα φέρουν τον τίτλο το 2021, η πανδημία COVID-19 έχει οδηγήσει σε πολύ υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας σε όλους σχεδόν τους τομείς που συνδέονται με την προετοιμασία τους: επισφαλείς προοπτικές χρηματοδότησης από δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους, άγνωστοι μελλοντικοί κανονισμοί για την ασφάλεια που θα επηρεάσουν τόσο το συμμετοχικό έργο όσο και τους επιτρεπόμενους τύπους εκδηλώσεων, και ταξιδιωτικοί περιορισμοί που μειώνουν τις τουριστικές ροές και τη δυνατότητα ευρωπαϊκών συμπράξεων. Τα προληπτικά μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της COVID-19, ως αποτέλεσμα των οποίων οι ομάδες υλοποίησης ήταν σε περιορισμό της κυκλοφορίας, επιβράδυναν τις προπαρασκευαστικές εργασίες των εν λόγω τριών πόλεων σε κρίσιμο σημείο, όταν θα έπρεπε, υπό κανονικές συνθήκες, να εντείνουν τις προσπάθειές τους. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες έχουν επίσης επιβραδυνθεί επειδή η οικονομική επιβίωση των δυνητικών συμβαλλόμενων μερών είναι αβέβαιη.
- (7) Η απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ δεν προβλέπει την απαραίτητη ευελιξία για να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω έκτακτες περιστάσεις και, πιο συγκεκριμένα, δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη σχετικά με την παράταση ή την αναβολή του έτους όταν συγκεκριμένη πόλη φέρει τον τίτλο.
- (8) Επομένως, η απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπο που να είναι αυστηρά προσαρμοσμένος στην ανάγκη αντιμετώπισης της έκτακτης κατάστασης, ώστε να μπορούν οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο και έχουν πληγεί σοβαρότερα από την πανδημία COVID-19 να υλοποιήσουν τα πολιτιστικά προγράμματά τους κατά τρόπο που να επιτρέπει την επίτευξη των στόχων της δράσης.
- (9) Έπειτα από διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετείχαν οι οικείες πόλεις και τα οικεία κράτη μέλη, συνήχθη το συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στις πόλεις που ορίστηκαν από την Κροατία και την Ιρλανδία να φέρουν τον τίτλο το 2020 να συνεχίσουν να υλοποιούν τα πολιτιστικά προγράμματά τους έως τις 30 Απριλίου 2021, χωρίς να μεταβληθεί το έτος εορτασμού.
- (10) Έπειτα από διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετείχαν οι οικείες πόλεις και τα οικεία κράτη μέλη, συνήχθη το συμπέρασμα ότι το έτος κατά το οποίο η Ρουμανία και η Ελλάδα δικαιούνται να φιλοξενήσουν τον τίτλο θα πρέπει να μετατεθεί από το 2021 στο 2023 και το έτος κατά το οποίο υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιος δικαιούται να φιλοξενήσει τον τίτλο θα πρέπει να μετατεθεί από το 2021 στο 2022.
- (11) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, ιδίως για τις πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 και το 2021 και για να αποφευχθεί τυχόν διακοπή της εφαρμογής της απόφασης αριθ. 445/2014/ΕΕ, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ επειγόντως και θα πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.
- (12) Ως εκ τούτου, η απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κάθε χρόνο τον τίτλο λαμβάνει μία πόλη κατ' ανώτατο όριο από καθένα εκ των δύο κρατών μελών που εμφανίζονται στο χρονοδιάγραμμα του παραρτήματος ("το χρονοδιάγραμμα") και, στα έτη όπου προβλέπεται, μία πόλη από χώρα της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ("χώρα ΕΖΕΣ/ΕΟΧ"), από υποψήφια χώρα ή από δυνάμει υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιο ή μία πόλη από χώρα που προσχωρεί στην Ένωση σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 5. Οστόσο, κατ' ανώτατο όριο μία πόλη από καθένα από τα τρία κράτη μέλη που εμφανίζονται στο χρονοδιάγραμμα φέρει τον τίτλο το 2023.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι πόλεις των κρατών μελών δικαιούνται να φέρουν τον τίτλο για ένα έτος σύμφωνα με τη σειρά των κρατών μελών στο χρονοδιάγραμμα. Οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 μπορούν να συνεχίσουν να φέρουν τον τίτλο έως τις 30 Απριλίου 2021, χωρίς να μεταβληθεί το έτος εορτασμού.»

2) Στο άρθρο 4 παράγραφος 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το πολιτιστικό πρόγραμμα καλύπτει το έτος εορτασμού και καταρτίζεται ειδικά για τον τίτλο, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 5. Ωστόσο, οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 μπορούν να συνεχίσουν να υλοποιούν το πολιτιστικό πρόγραμμά τους έως τις 30 Απριλίου 2021.».

3) Στο άρθρο 16 παράγραφος 1, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι ενδιαφερόμενες πόλεις εκπονούν τις εκθέσεις αξιολόγησης και τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που ακολουθεί το έτος εορτασμού. Ωστόσο, οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο το 2020 εκπονούν τις εκθέσεις αξιολόγησής τους και τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου 2022.».

4) Το παράρτημα αντικαθίσταται από το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Οι διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 7 έως 11 και στο άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο α) της απόφασης αριθ. 445/2014/ΕΕ, οι οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί για τον τίτλο του 2021 εξακολουθούν να ισχύουν. Το έτος του τίτλου τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Βρυξέλλες, 23 Δεκεμβρίου 2020.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

2020	Κροατία	Ιρλανδία	
2021			
2022	Λιθουανία	Λουξεμβούργο	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιος
2023	Ουγγαρία	Ρουμανία	Ελλάδα
2024	Εσθονία	Αυστρία	Χώρα ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, υποψήφια χώρα, ή δυνάμει υποψήφια χώρα ή οντότητα
2025	Σλοβενία	Γερμανία	
2026	Σλοβακία	Φινλανδία	
2027	Λετονία	Πορτογαλία	
2028	Τσεχία	Γαλλία	Χώρα ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, υποψήφια χώρα, ή δυνάμει υποψήφιος
2029	Πολωνία	Σουηδία	
2030	Κύπρος	Βέλγιο	Χώρα ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, υποψήφια χώρα, ή δυνάμει υποψήφιος
2031	Μάλτα	Ισπανία	
2032	Βουλγαρία	Δανία	
2033	Κάτω Χώρες	Ιταλία	Χώρα ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, υποψήφια χώρα, ή δυνάμει υποψήφιος»